

Integrationsministeriet
Lovkontoret
lovkontoret@inm.dk
hbs@inm.dk
jvd@inm.dk

08. November 2009

RED BARNETS BEMÆRKNINGER TIL UDKAST TIL LOVFORSLAG OM ÆNDRING AF UDLÆNDINGELOVEN (ÆNDRING AF REGLERNE OM INDVANDRINGSPRØVEN, ADVOKATBISTAND TIL ULEDSAGEDE MINDREÅRIGE ASYLANSØGERE, ÆNDRINGER AF YDELSESSYSTEMET FOR ASYLANSØGERE M.V.) J.NR. 09/08468.

Red Barnet takker for muligheden for at fremkomme med bemærkninger til lovforslaget. Vores bemærkninger knytter sig til ændringer af reglerne om advokatbistand til uledsagede mindreårige asylansøgere, da uledsagede børn er et af Red Barnets særlige fokusområder.

Red Barnet har følgende bemærkninger:

1. **Red Barnet ønsker at fremhæve det uhyre positive i, at regeringen bifalder embedsmandsudvalgets anbefalinger om, at der gives mulighed for advokatbistand til uledsagede mindreårige asylansøgere også efter asylsagens afslutning. (Folketingsåret 2008/2009, alm. Del – bilag 178).**

Red Barnet pegede på de uledsagede børns behov for en juridisk repræsentant (advokat) efter asylsagens afslutning allerede i vores høringssvar til evalueringen af repræsentantordningen af 3. april 2008.

Af vores bemærkninger til evalueringen dengang fremgår det bl.a. ”at varetagelsen af barnets interesser i forbindelse med en eventuel ansøgning om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9 b eller udlændingelovens § 9 c er overladt til repræsentanten og den mindreårige selv. Red Barnet mener ikke, at det er forsvarligt at lade så væsentlige forhold være overladt til repræsentanten. Derfor bør ordningen udvides, så et uledsaget barn får beskikket en advokat, en juridisk repræsentant igennem hele opholdet i Danmark. Således bør advokatbeskikkelse for mindreårige uledsagede asylansøgere udstrækkes til ikke kun at omfatte sagsbehandlingen ved Flygtningenævnet eller i forbindelse med åbenbart grundløs proceduren, men også kommer til at omfatte varetagelsen af den mindreåriges interesser i forbindelse med behandlingen af en eventuel ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 9 b og/eller 9 c.

Vi har ligeledes peget på dette behov i ”Supplerende NGO-rapport – til den danske regerings fjerde periodiske rapport til FN’s Komité for Barnets Rettigheder”, Maj 2009, s. 30-31.

2. **Desværre indeholder lovforslaget ikke et forslag om beskikket advokatbistand til uledsagede mindreårige asylansøgere under Udlændingenservices behandling af sagen i normalprocedure.** Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at embedsmandsudvalget ikke ser ”behov for advokatbistand under Udlændingenservices behandling af asylsagen, da den mindreårige her får udpeget en personlig repræsentant til at bistå sig, og da der altid senere beskikkes en advokat for den mindreårige enten i Flygtningenævnets behandling af sagen eller under Dansk Flygtningehjælps vurdering af, om sagen kan betragtes som åbenbart grundløs”.

Red Barnet er uenige med udvalget, når det konkluderer, at et uledsaget barn ikke bør beskikkes en advokat under normalproceduren. Vi mener følgende betragtninger burde være inddraget i regeringens overvejelser i forhold til advokatbistand til uledsagede under normalproceduren:

- 2.1. Udvalgets begrundelse for, at børnene ikke skal tilbydes advokatbistand, hviler for det **første på den overvejelse, at den mindreårige her får udpeget en personlig repræsentant til at bistå sig.**

- 2.1.1. Red Barnet ønsker at påpege, at uledsagede børn ifølge FN’s børnekomité ¹ både har ret til en person med ansvar for at repræsentere barnets bedste i alle forhold (i Danmark benævnt ’repræsentant’) og til en person med ansvar for at varetage barnets juridiske interesser (’advokat’).

”In cases where children are involved in asylum procedures or administrative or judicial proceedings, they should, in addition to the appointment of a guardian, be provided with legal representation”.

- 2.1.2. I fh.t. argumentationen om, at børnene allerede er juridisk repræsenteret ved ’repræsentanterne’ undrer det endvidere Red Barnet, at regeringen ikke har afventet resultatet af evalueringen af repræsentantordningen for uledsagede, der blev igangsat i foråret 2008. Meget afhænger jo af kvaliteten af repræsentanternes kvalifikationer i forhold til den juridiske vejledning, de vil kunne tilbyde børnene. Red Barnets peger i vores bemærkninger til evalueringen, som vi indsendte 3. april 2008, på, at vi mener ”at tiden nu er inde til at se nærmere på repræsentantens rolle i forhold til det uledsagede barn og at overveje muligheden for at give barnet en juridisk værge i tillæg til den personlige repræsentant. På baggrund af høringssvar fra Advokatrådet fra 7. feb. 2008 bragte Berlingske en artikel søndag den 10. feb. 2008: *Advokater: Uledsagede*

¹ Jvf. GENERAL COMMENT No. 6 (2005), TREATMENT OF UNACCOMPANIED AND SEPARATED CHILDREN OUTSIDE THEIR COUNTRY OF ORIGIN, (b) Appointment of a guardian or adviser and legal representative (33-38)

asylbørn bliver vildledt. Her fremgår det, at ”Advokatrådet fra advokater, der beskæftiger sig med sagsområdet, er orienteret om, at der findes eksempler på, at personlige repræsentanter for mindreårige uledsagede asylansøgere har givet decideret forkert rådgivning om den mindreåriges muligheder for at få opholdstilladelse”.

Et sådant forhold er naturligvis fuldstændigt uacceptabelt særligt fordi forkert vejledning kan have fatale konsekvenser for den uledsagede. Samtidigt mener Red Barnet, at det er det ikke kan forventes, at lægmænd skal kunne uddannes til at have den nødvendige juridiske indsigt.

2.1.3. Red Barnet mener endvidere, at det bør indgå i Regeringens overvejelser, at asylsystemet sandsynligvis er stærkt presset i og med at langt flere uledsagede børn søger asyl nu, end da evalueringen af repræsentantordningen blev igangsat. Red Barnet er af den opfattelse, at det øgede pres også gælder i forhold til repræsentant-ordningen. Det må forventes, at det alt andet lige er sværere at finde tilstrækkeligt mange frivillige repræsentanter til at dække behovet i forhold til det stigende antal børn. Red Barnets frygter derfor, at kvaliteten i forhold til de juridiske kompetencer nu må forventes at være endnu mere svingende. De uledsagede børn er dermed i en mere udsat position, hvis de ikke er garanteret kvalificeret juridisk bistand fra en repræsentant og i forvejen er afskåret for at få advokatbistand.

Allerede i 2008 påpegede Advokatrådet, at det var problematisk, at et uledsaget barn ikke fik tildelt en repræsentant rettidigt. Ifølge Advokatrådet var sagsbehandlingstiden, inden en uledsaget fik tildelt en repræsentant, uacceptabel lang. Det forhold er sandsynligvis ikke blevet forbedret af, at mange flere uledsagede i dag søger om ophold.

2.2. Udvalgets begrundelse for, at børnene ikke skal tilbydes advokatbistand under normalproceduren, hviler for det **andet på den** overvejelse, at den mindreårige altid senere beskikkes en advokat enten i Flygtningenævnets behandling af sagen eller under Dansk Flygtningehjælps vurdering af, om sagen kan betragtes som åbenbart grundløs.

Det er Red Barnets forståelse, at barnets troværdighed er altafgørende i asylprocessen og i den efterfølgende vurdering om alternativ beskyttelse til barnet. Det er vores indtryk, at asylansøgere kan miskrediteres, hvis der pludselig opstår andre forklaringer, nye oplysninger eller inkonsistens i beskrivelserne af oplevelser. Nu er det jo sådan, at der vil være meget forståeligt, hvis fremstillingen af beskyttelsesbehovet fokuseres forskelligt alt afhængigt af, om det er beskyttelse som flygtning, der søges eller om det er beskyttelse på grund af manglende hjemligt socialt netværk eller fordi der pågår krigshandlinger eller lignende uroligheder i hjemlandet².

² Beretning afgivet af Retsudvalget den 16. Marts 1993.

Derfor finder vi det sandsynligt, at der vil være vigtige informationer, som hverken repræsentanten eller barnet husker at inddrage i normalproceduren, fordi de i princippet ikke er relevante i normalproceduren, men som bliver uhyre relevante i behandlingen af barnets sag efter asylproceduren. I den situation kunne Red Barnet frygte, at den beskikkede advokat måske kunne få svært ved at løfte barnets sag og barnet vil kunne blive fejlfortolket som utroværdigt, hvis alle væsentlige informationer for hele den samlede procedure i Danmark ikke er kommet med i normalproceduren.

Evt. yderligere oplysninger fås ved henvendelse til børnepolitisk konsulent Inger Backer Neufeld på tlf. 35 24 85 39.

Med venlig hilsen

Vibeke Lubanski

35 24 85 30

vl@redbarnet.dk